УДК 005.7 https://doi.org/10.31713/ve120202

Андрійцьо-Рузаєва А. Ю., асистент кафедри менеджменту
Задорожна І. Д., здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне)

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ ЗА МОДЕЛЛЮ Р. С. ШАРМИ НА ОСНОВІ ХРИСТИЯНСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ

Стаття присвячена аналізу основних складових моделей самоменеджменту. Здійснено крос-культурне дослідження прийомів поведінки у контексті християнської культури та індуїзму. Проведено апробацію порівняння складових моделі самоменеджменту Робіна Шарми зі складовими, які ґрунтуються на християнській етиці. Виявлено спільні та відмінні структурні елементи порівнювальних моделей.

Ключові слова: модель самоменеджменту; складові; метод та процедура порівняння; прийоми самоуправління; християнство; буддизм.

Людина – це пілігрим, адже сучасний світ плюральний, сповнений дихотомій. Сучасна молодь впевнено відходить від авторитету минулого і прагне вибудувати власну модель самоорганізації опираючись на світоглядні парадигми, що мають яскраво виражений релігійний характер. На допомогу шукачам власних цілей, ідеалів, сенсу життя приходять поширені західні і східні культури. А відтак, до прикладу, люди, що народились і виховувалися у дусі протестантизму згодом переходять у православ'я, невіруючі люди знаходять віру, часто приймають буддизм. Яскравим прикладом можуть слугувати всесвітньо відомі голлівудські зірки. Актор Джонатан Джексон народився в сім'ї адвентистів, але кілька років тому прийняв православ'я разом зі своєю родиною [1]. Орландо Блум після важкої травми зміг почати рухатися лише завдяки заняттям хатха–йогою, у буддизмі він знайшов внутрішню гармонію і спокій [2]. Одних приваблює чиста молитва і віра у Всевишнього, інших – гармонія тіла і душі, управління свідомістю.

Кожна людина – це єднання розуму, духу та поривання, прагнучи віднайти власний абсолют вона звертається до різних теорій, релігій, практик, але водночас сповідування певних норм, правил, концепцій призводить до єдиного – внутрішньої гармонії, балансу із природою, становленні у соціумі. І все заради того, щоб управляючи собою бути щасливим. Самоменеджмент на

сьогоднішній день є надзвичайно актуальним і відповідно стрімко розвивається.

В концептуальному плані вивчення самоменеджменту починається із Л. Зайверта, М. Вудкока і Д. Френсіса, В. Карпачова, В. Андрєєва, А. Хроленко, Х. Швальбе, у 90-х продовжують Ф. Русинов, Б. Будзан, Н. Лукашевич; у двохтисячних – К. Кінан, С. Кові, Р. Шарма, М. Орликовський, І. Добротворський, В. Колпаков, О. Крикун, А. Чкан, Т. Немченко, В. Нетепчук, Н. Лугова та інші.

Загалом на сьогоднішній день у самоменеджменті як теоретиками так і практиками, динамічно формується база знань про те, як індивід повинен себе пізнавати, керувати собою та займатися безперервним саморозвитком у всіх сферах власної життєдіяльності, пропонуючи при цьому безліч моделей.

Тому, метою дослідження є порівняння моделі самоменеджменту Р. С. Шарми з моделлю самоменеджменту яка ґрунтується на християнській концепції.

Порівняльний аналіз (англ. comparative analysis – порівняльний аналіз) – це методологія та різновид соціологічного дослідження, метою якого є виявлення відмінностей та спільних характеристик різноманітних феноменів.

Порівняння як аналітичну процедуру при вивченні соціальних явищ використовували давньогрецькі мислителі, зокрема Аристотель. Засади порівняльного дослідження у соціології сформовано за часів її становлення як науки у XIX – на поч. XX ст. А. де Токвіль (1805–1959), Дж. С. Мілль (1806–1873), К. Маркс (1818–1883) та ін. цілеспрямовано застосовували порівняльний аналіз при побудові теорій суспільства [3].

Широке застосування порівняльного аналізу розпочалось у 1960-х і було пов'язане з розвитком дослідницької методології. Були вдосконалені статистичні методи і методи масових опитувань, провадилися міжнародні дослідницькі проєкти, емпіричні крос-національні дані яких аналізували Г. Алмонд, С. Верба, С. М. Ліпсет, М. Кон, С. Роккан та ін. Сьогодні відомими є бази крос-національних даних проєктів Всесвітнього дослідження цінностей (World Values Survey), Європейського дослідження цінностей (European Values Study), Європейського соціального дослідження (European Social Survey), до яких частково було залучено Україну [3].

Серед провідних фахівців порівняльних досліджень країн, цінностей та культур початку XXI ст. – Р. Інглхарт, К. Вельцель, Г. Хофстеде, Ш. Шварц та ін. Серед українських дослідників – Н. Паніна, Є. Головаха, А. Горбачик тощо. Традиція М. Вебера – порівняння на основі окремих випадків розвинулася у порівняльному історичному аналізі (англ. comparative historical

analysis), зокрема у роботах Р. Бендікса, Б. Мура, Ч. Тіллі, Т. Скочпол, М. Манна, Дж. Махоні та ін. Ч. Рагін запропонував метод якісного порівняльного аналізу (QCA) на основі правил логічного висновку із застосуванням нечітких множин і булевої алгебри.

Порівняння може відбуватися в кросс-секційних (об'єкти співвідносять за визначеними критеріями) та лонгітюдних (оцінюють зміни та динаміку процесів, а також відмінності об'єктів між собою) дослідженнях. Аналіз може обмежуватись описом реальності (дескриптивний порівняльний аналіз) або мати на меті пояснення й прогнозування і використовуватись для розроблення чи уточнення теорії.

Аналітичною основою порівняння є метод абстракції (абстракція ототожнення, ізолювальна, узагальнювальна, абстракція потенційної здійсненності), який дає змогу визначати спільні властивості, окремі класи та можливі зв'язки. Важливим різновидом абстрагування є ідеалізація, під час якої здійснюється перехід від реально існуючих характеристик соціальних феноменів до ідеальних типів. Ефективним сучасним методом порівняння є багаторівневе статистичне моделювання (MLM), яке дає змогу розрізнити ефекти змінних, що включені до моделі, одночасно на індивідуальному та груповому рівні (наприклад, можна оцінити ефект взаємодії національного контексту з особливостями індивідуальної поведінки). У якісних соціологічних дослідженнях порівняльний аналіз фокусується на виявленні унікального історичного та культурного контексту та розумінні специфічних ситуацій з їхніми наслідками при детальному розгляді невеликої кількості випадків. Замість статистичних методів застосовуються логічні методи подібності та відмінності (Дж. С. Мілль), ідеальні типи та генетичне пояснення (М. Вебер), аналітична індукція (Ф. Знанецький), метод «обґрунтованої теорії» (англ. Grounded theory, А. Страус, Б. Глейзер).

Застосування нами порівняння як інструменту верифікації гіпотез та побудови теорій, надасть змогу відрізнити *загальні* складові, характеристики та фактори від *унікальних* тої чи іншої моделі.

Модель самоменеджменту, на думку Нетепчука В. В. – це план, що відображає цінності, принципи внутрішньої організації, якими керуються самоорганізуючі системи задля досягнення поставлених цілей. Модель самоменеджменту – це певна концепція поведінки, що обирає особа у керуванні своїми думками, словами, вчинками [4].

Модель самоменеджменту вибудована за теорією Робіна Шарми на основі книги «Монах, який продав свій феррарі» видана у 18 країнах та перекладена 70 мовами. Видавництво HarperCollins Canada отримало від компанії SMG Pictures пропозицію зняти фільм

за книгою [5]. Серія книг «Монах, який продав свій Феррарі» – національний бестселер у США, а у Канаді продано понад 200 000 примірників цієї серії. Дана книга є головним бестселером в Ізраїлі (107 тижнів у національному списку бестселерів), № 7 в Індії, № 6 в Об'єднаних арабських Еміратах, в Пуэрто Ріко (2-х річний бестселер) [6].

На думку Р. Калугіна книги Робіна Шарми стали настільними: у таких політичних лідерів, як колишній прем'єр-міністр Ізраїлю і лауреат Нобелівської премії Шимон Перес; суперзірки американської Суперліги Карлос Дельгадо (який сказав, що книга «Монах, який продав свій Феррарі» справила на нього найбільше враження з усіх прочитаних ним книг), гравця San Francisco Giants Круза–молодшого та Джесса Палмера, зірки Голлівуду Мішель Йео. Зірка поп-музики Рікі Мартін та Бон Джові читають усі книги Робіна Шарми та є великими прихильниками даної моделі саморозвитку [7]. Список можна продовжувати довго, тому що тільки за останні 5 років було продано більше 1 мільйона примірників цієї книги.

Загалом, 39-річний Робін є автором 7 книг (6 міжнародних бестселерів, із яких три – № 1 у світі), є одним із провідних світових експертів у питаннях лідерства, професійного і особистого розвитку. Він часто виступає поряд з Біллом Клінтоном, Джеком Уелчем, Крістофером Рівом, Дипаком Чопрой та доктором Філом. Також Робін багато співпрацює з менеджерами – міліардерами, головними виконавчими директорами та відомими бізнесменами, які представляють більше 500 гігантських корпорацій до яких належать Microsoft, Panasonic, IBM, FedEx, General motors, Kraft. Компанія Р. Шарми діє у 50 країнах світу під гаслом: «Допоможемо людям у всьому світі лідирувати без титулів і звань» [8].

Як відомо, одна з головних свобод глобального демократичного суспільства – свобода віросповідання, і відомі особистості охоче користуються нею, пропагуючи ту релігію, яка їм до душі. Розглянемо до прикладу – буддизм. Яскравими прихильниками якого є такі зірки з наступними висловлюваннями:

Річард Гір: «Буддизм – моя провідна зірка»;

Ума Турман: «Буддизм справив на мене величезний вплив»;

Шер: «Не релігія, а філософія»;

Орландо Блум: «Буддизм – це щоденне духовне зростання»;

Тіна Тернер: «Буддизм подарував мені нове життя».

Буддизмом в різний час також захоплювалися Альберт Ейнштейн, Джон Леннон, Стінг, Бред Пітт, Джордж Лукас, Стівен Сігал, Стів Джобс, Кіану Рівз, Леонард Коен, Джекі Чан, Робін Вільямс, Кортні Лав, Шерон Стоун, Наомі Уоттс, Дженніфер Лопес, Міранда Керр, Орнелла Муті, Кейт Мосс та інші [2].

Незаперечним фактом є зростаючий вплив православ'я. Найвпливовіші з представників масової культури – актори, режисери та виконавці – Джеймс Белуші, Том Хенкс, Мілла Йовович, Дженніфер Еністон, Джонатан Джексон, Емір Кустуріца, Дейв Ган, Боб Марлі, американський актор японського походження Кері-Хіроюкі Тагава, Крістіан Бейл. На їхніх фільмах і піснях, ціннісних орієнтирах виховується глядач, наслідує їх поведінку [1].

Таким чином, книга Р. Шарми, що стала бестселером багатьох країн світу приваблює сучасну інтелігенцію та зачаровує молодь, яка знаходиться у пошуку сенсу життя, виходу з духовної кризи, занурює у давню, якій більше ніж 5 тисяч років, культуру «мудреців Сівани», яка як модель закликає змінити життя, відкрити дієві, мудрі практичні знання, які вчать: позитивно мислити; жити у відповідності до покликання; усвідомлювати силу розуму та діяти мужньо; берегти час як найбільший скарб; цінувати взаємостосунки з іншими людьми; жити теперішнім [9].

Метою нашого дослідження є апробація порівняння складових моделі самоменеджменту Р. Шарми зі складовими, які ґрунтуються на етиці християн східного обряду (див. таблицю). Процедура порівняння складатиме 2 етапи: формулювання критеріїв порівняння та інтерпретація спільного та відмінного.

Порівняння моделі самоменеджменту Р. С. Шарми з моделлю самоменеджменту, яка ґрунтується на християнській концепції переконує у тому, що сучасна людина у виборі способу самоуправління собою керується популярністю тієї чи іншої концепції. Порівняльний аналіз дав змогу оцінити подібність обох моделей, а також те, що вони зумовлюють єдиний результат – життя у гармонії із зовнішнім та внутрішнім світом. Загалом модель християнського самоменеджменту подекуди кардинально відрізняється від буддистської, виявлено 9 протилежностей (в таблиці виділено підкресленням). Яскравим прикладом цього може слугувати сироїдство та веганство, які, попри свою популярність, досі сприймаються людьми як виключення з правил, слідування за модою, а не способом здорового способу життя та духовного очищення. Зокрема, українські дієтологи наголошують: «Не слід забувати, що саме термічна обробка попереджає харчові отруєння та інфікування,... сироїдіння повноцінним харчуванням назвати не можна» [21].

Таблиця

Порівняння складових моделі самоменеджменту Р. С. Шарми зі складовими, які ґрунтуються на етиці християн східного обряду

Сад	Розум подібний до родючого саду і, щоб він розквітав, ти повинен день у день доглядати за ним. Не дозволяй своєму розуму заростати бур'янами поганих думок і поганих вчинків. Охороняй доступ до свого розуму. Піклуйся про його здоров'я і силу. Тоді він принесе чудо в твоє життя – але спершу потрібно дати йому цю можливість. Піклуйся про свою свідомість – вона здивує тебе своїм пишним цвітінням.	Думки, настрій, бажання керують нашим життям. Які думки нас займають – таке й наше життя. Якщо наші думки мирні, тихі, сповнені любові, доброти, благородства, чистоти – тоді і в нас мир, оскільки всі мирні думки дають внутрішній гармонію. Якщо в собі носимо негативні, пекельні думки, тоді і наш внутрішній світ зруйнований [10].
Прийоми	**Серце Троянди** Протилежне мислення **Секрет Озера**	Постійний моніторинг, аналіз та синтез думок (помислів): 1. Практична реалізація від думки до дії: Думка, привід → привернута увага → обдумування, обмірковування → бажання → рішучість →поведінка, дія [11, С. 508]. 2. Схема мисленнєвої боротьби: Думка, привід → спостереження за думками → розподіл на чисті та не чисті → боротьба з негідними думками → посилення позицій →благодаріння, вдячність [12, С. 46].
Маяк	Люди, які усвідомлюють свою **місію** в житті, розуміють важливість дослідження своїх здібностей, розкриття своєї мети і послідовного застосування своїх знань і умінь відповідно до свого покликання. Мета життя – це життя з метою.	Справжня мета життя християнського полягає в накопиченні (стяжанні) Духа Святого Божого [13]. Це загальний сенс життя для всіх православних християн. Однак у кожного християнина у контексті загального є свій індивідуальний сенс життя: він повинен реалізувати себе і свої таланти у повній мірі, щоб служити ближньому, розвивати себе як особистість, удосконалювати свої здібності, віднайти своє місце у служінні церкві, суспільству через дотримання заповідей.
Прийоми	П'ятиетапний метод для досягнення своїх цілей: 1. публічна обіцянка;	Перш за все необхідне самовиховання з відмовою від тиску як методу досягнення своїх цілей, культивування у собі дружелюбності та доброзичливості, виховання таких рис характеру як самоконтроль та

продовження таблиці

	2. створення позитивного тиску, щоб підігрівати твій інтерес; 3. став мету, розрахувавши час, довір все це паперу; 4. для того, щоб нові вчинки стали звичкою, потрібно виконувати ці нові дії двадцять один день поспіль; 5. я говорю про пристрасть до життя. Поверни собі радість ранкового пробудження, повного енергії і свіжості. Вдихни вогонь пристрасті в усе, що ти робиш.	витримка, а також чеснот: любові, кротості, смирення. Християнські методи досягнення цілей: 1. перевірка цілей на індивідуалізм, альтруїзм, ідеалізм, прагматизм; 2. перевірка формулювання цілі на конкретність, ефективність і обов'язково на релевантність; 3. список цілей – обов'язково письмовий, ніяких «у голові», із визначеними пріоритетами; 4. щоденний перегляд цілей із визначенням завдань, які слід реалізувати саме сьогодні, для формування позитивної звички; ранкове пробудження повинне мати правильний духовний вектор: рішучість для виконання поставлених цілей.
Японський борець сумо	Практикуй мистецтво кайзен із завзятістю кожен день наполегливо працюй над удосконаленням своєї свідомості і тіла. Виховуй свій дух. Роби те, чого ти боїшся. Готуйся жити піднесеним, активним життям.	Успіх зовнішній починається з успіху внутрішнього, який досягається шляхом постійного виховання свідомості, тіла і душі, піднесення духовного рівня розвитку. Божі люди – це дисципліновані люди. Духовні та тілесні вправи ведуть до свободи.
Прийоми	Десять древніх Ритуалів Іскристого Життя ***1. Ритуал Самотності*** – у щоденному графіку повинен бути передбачений обов'язковий період спокою, щодня спілкуйся з природою. Нетривала прогулянка по лісі або навіть кілька хвилин, проведених за роботою в твоєму палісаднику. ***2. Ритуал Фізичної Досконалості*** – щодня виділяй час, щоб дати храму свого тіла енергійне навантаження. Розжени кров іпримусь тіло рухатися. Йога. Дихальні практики. ***3. Ритуал іскристого Життя*** – Ритуал	Прийоми ефективного християнського життя: ***1. Проводьте час в абсолютній тишині по декілька хвилин щодня,*** дозволяючи собі бути самим собою і слухати себе. Контакт та спостереження за живою природою прирівнюється до читання Святого письма, сприяє відновленню, зосередженості на Божественних істинах та аналізу власних думок. (Робити те, що робиться зараз. Бути там, де є: максимальна уважність – зосередження, пильність та активність). ***2. Тіло не розслабляти, приборкувати, не розніжувати, трудитись, навантажувати*** берегти його не для себе тільки,а для своїх близьких та для служіння Богу і людям. Св. Григорій Палама писав: «Тіло, раз відмовившись від бажань плоті, вже не тягне душу вниз, але підноситься разом з нею, і людина повністю стає духом».

	Здорового Харчування – **Ритуал живого харчування** ***4. Ритуал Занурення в Знання*** зводиться до того, щоб стати учнем життя, чітко визначити свої пріоритети. Регулярно читай. Тридцять хвилин читання в день ***5. Ритуал Власного Відображення*** – Він заносив в блокнот всі свої дії з моменту пробудження, описував взаємини з іншими мудрецями і свої походи в ліс у пошуках дров і їжі. Він записував думки, що промайнули в його свідомості протягом дня. ***6. Ритуал Раннього Пробудження*** – підніматися з сонцем і добре починати день. Як правило, ми спимо більше, ніж нам потрібно 6 годин, перші десять хвилин після підйому впливають на решту дня, думай тільки про хороше, вимови молитву подяки за все, що у тебе є, посміхайся. ***7. Ритуал Музики*** – проводь з нею трохи часу щодня, навіть якщо це буде музика в машині по дорозі на роботу. ***8. Ритуал Вимовленого Слова*** – **мантра** це не що інше, як поєднання слів, підібраних для створення позитивного ефекту. На санскриті «ман» – означає «свідомість», а «тра» – «звільнення». ***9. Ритуал Гармонійного Характеру*** – твої вчинки формуються в звички, а звички керують твоєю долею. Сієш думку, а пожнеш дію. Пожинаючи дію, ти посієш звичку. Посіявши звичку, ти пожнеш характер. Посіявши характер, ти пожнеш свою долю.	***3. Помірність в їжі,*** особливо у смачній, здорове харчування, споживання продуктів, які властиві місцевості, кліматичному, температурному поясу та порі року, стриманість, піст. ***4. Душекорисного читання:*** Святого Письма та Святого Передання, житій святих, їх досвід та поради, читати хороші книги поволі, у спеціально відведений для цього час, час від часу перечитувати, щоб реалізувати написані поради. ***5. Щоденний самоаналіз думок*** та вчинків (при можливості під запис), покаяння, буденна сповідь, підготовка до сповіді в храмі. Спостереження за розвитком негативних (гріховних) схильностей, пристрастей. ***6. Прийом ранкового і швидкого виходу зі сну***, знання індивідуальної потреби у сні і контроль за задоволенням цієї потреби, вмивання холодною водою забезпечує бадьорість, зарядка, молитва. ***7. Радісно – співайте псалми, сумно – моліться***. Музика як засіб поліпшення внутрішнього світ для зростання. Через звук світ і людина сповідуються, відкривають свою внутрішню таємницю. Мінорний і мажорний три звучання – це як Трійця в музиці. В мажорному тризвуку середня нота Піднесена – це радість. Це Христос у славі. А в мінорному середня нота принижена. Це Син Божий страждає: втілюється, упокорюється, молиться про Чашу, терпить Розп'яття. ***8. Молитовний стан християнина***. Дотримання молитовного правила. Постійне перебування в молитві – розумова (подумки) молитва, постійне згадування імені Божого (молитва Ісусова). Жодне гниле слово нехай не виходить із вуст ваших (Еф.4: 29) [14]. ***9. Формування етики характеру,*** яка забезпечується такими особистими якостями як: цілісність особистості, скромність, вірність, помірність, мужність, справедливість, терпеливість, працелюбність, простота та дотримання духовних фундаментальних законів [15].

продовження таблиці

	10. Ритуал Просто Ти – наказує тобі жити простим життям, скоротити свої потреби і задовольнятися меншим.	Поведінка від думки до дії. Постійний самоаналіз, самоконтроль. ***10. Де просто там ангелів сто***. Помірність у всьому. Бути просто людиною, представником роду людського, бути добросовісним навіть у дрібницях. Будьте простою, спокійною людиною, зберігати в собі сокровенне і не вважати себе великою людиною [16].
Рожевий канат	Жити за принципами самодисципліни і контролю. **Сила волі** – це найважливіша чеснота повністю реалізованого життя.	Людина, сильна духом, буде володіти і силою волі, оскільки дух, підкріплений Божественною благодаттю, підпорядковує собі всі сили душі, направляючи їх на служіння Богові і ближнім. Людина ж, сильна волею, далеко не завжди має силу духу і не завжди виявляється здатною виявляти сильну волю як позитивну якість своєї душі [17].
Прийоми	**Мантри 30 р.** в день «в мені – вся сила і міць світу», нерухомо, контролювати кожну думку, яка приходить в голову: щомиті, щохвилини і щоденно: мовчання, виховання внутрішньої дисципліни.	**Читання мантр** протипоказане. Шукайте радість у прямому спілкуванні з Богом промовляючи молитви, які структуровано у спеціальні збірники. Для зміцнення сили волі існують два шляхи. По–перше, шлях духовний – через очищення серця від гріховних недуг, через наближення його до Бога. По–друге, шлях природний – через правильне виховання, через усвідомлення відповідальності за всі свої вчинки, через любов до своєї Батьківщини і народу, через служіння ближнім, через фізичний розвиток тіла і т.д.
Секундомір	Цінуй свій час. Час – твій найдорожчий ресурс, він не відновлюється. Зосереджуйся на головному і зберігай рівновагу. Зроби своє життя простіше	Церковна свідомість просто пронизана темою часу, його швидкоплинністю, необхідністю його цінувати. Богослужбовий статут, Типікон – система, для регулювання часу – як життя і роботи, так і богослужіння. Взагалі, богослужбове коло – це взаємозв'язок часу і вічності [18].
Прийоми	Древнє Правило Двадцяти Май мужність говорити «ні» Ментальність «смертного одра»	***Принцип:*** «Стеж за собою і пам'ятай про смерть, тоді не згрішиш». Почнеш більш гостро усвідомлювати швидкоплинність часу, цінуватимеш кожен момент,наповнюючи його або якоюсь справою – або навпаки, мовчанням, споглядання, зосередженістю.
Жовті троянди	Якість твого життя, зрештою, зводиться до якості твого вкладу в цей світ	Безкорисливо служити іншим, підтримувати, надихати. Возлюби ближнього, як самого себе.

продовження таблиці

Прийоми	Жити, щоб віддавати Покращуючи життя інших людей, ти досягаєш вищих вимірів свого власного життя Здійснювати добрі справи кожен день Давати тим, хто просить Удосконалювати взаємини з іншими людьми	Християнський принцип відносин повинен бути зведений не до командного духу, а до духу любові. Людина, яка любить не мріє володіти, а прагне всіляко служити, адже і «Син Людський не для того прийшов, щоб Йому служили, але щоб послужити і віддати душу свою як викуп за багатьох» (Мт. 20:28).
Стежка всипана діамантами	Сприймай сьогодення Живи теперішнім Ніколи не приносити щастя в жертву досягненню	Життя зосереджене в сьогоднішньому дні, саме сьогодні ми робимо вчинки, думаємо, відчуваємо, переживаємо близькість з Богом чи віддалення від Нього. Минулого вже немає, майбутнього ще немає. Християнський образ життя це образ моральної чистоти [19].
Прийоми	Насолоджуватися дорогою і проживай кожен день як останній Жити дитинством своїх дітей Бути вдячним Створюй свою **долю**	Щасливі ми або нещасливі залежить від того, що у нас в серці. Для християнина щастя – це відчуття повноти життя з Богом. Джерелом щастя є власна душа людини, яка дуже цінна для Господа. В основі слова «щастя» корінь «частина». Щаслива людина та, яка налаштована на творення в собі образу Божого. Щастя християнина – це впевненість в безсмерті, надія на життя з Богом, на євангельську любов і життя в цій любові і прощенні Божому [20].

Не знаючи християнських прийомів та принципів для самокерування та розвитку особистості часто люди приваблюються прийомами екзотичних релігій, тому подальша популяризація християнської моделі самоменеджменту формування та її удосконалення, підтверджують прикладний характер результатів даного дослідження. Крім цього, однозначно, для нашого регіону, ментальності, життєвого укладу притаманний християнський світогляд.

Резюмуючи вищесказане, використовуючи процедуру порівняння вдалося закласти фундаментальні основи моделі самоменеджменту на основі християнської етики, дослідження якої є перспективним з огляду на кількість послідовників даного віросповідання у світі загалом. Популяризація буддизму призвела до того, що багато інфлюенсерів вважають його філософією, що зможе відповідати сучасним науковим потребам. З огляду на дану тезу, можна зробити припущення, що християнство має всі можливості, для того щоб концептуально конкурувати з буддизмом у науковому плані, що у свою чергу призведе до розвитку подальших досліджень у само менеджменті.

1. Бут Г. Наші люди в Голлівуді. 10 православних «зірок». URL: https://rivne.church.ua/2015/12/02/nashi–lyudi–v–gollivudi–10–pravoslavnix–zirok/ (дата звернення: 20.02.2020). **2.** Корольова М. Зірки-буддисти. URL: https://tsn.ua/lady/zvezdy/zvezdy/zirki–buddisti–1211745.html (дата звернення: 20.02.2020). **3.** Савельєв Ю. Б. Аналіз порівняльний у соціології. *Велика українська енциклопедія*. URL: https://vue.gov.ua/Аналіз_порівняльний_у_соціології (дата звернення: 20.02.2020). **4.** Нетепчук В. В. Самоменеджмент : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 354 с. **5.** Робін Шарма. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BD_%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0 (дата звернення: 20.02.2020). **6.** Калугин Р. Все про Робин Шарма. URL: https://romankalugin.com/vse–pro–robin–sharma–skachat–vse–knigi–robin–sharma/ (дата звернення: 20.02.2020). **7.** Робін Шарма. Біографія. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/author/view/Robin_Sharma/ (дата звернення: 20.02.2020). **8.** Робин Шарма. Биография. URL: https://24smi.org/celebrity/99387–robin–sharma.html (дата звернення: 20.02.2020). **9.** Робин С. Шарма. Монах, который продал свой «Феррари» / пер. с англ. К. Вронский. Изд. София, 288 с. **10.** Витовицкий Ф. Каковы твои мысли, такова и жизнь твоя… / пер. с серб. А. Логинова. Минск : «Издательство Дмитрия Харченко, 2014. **11.** Добротолюбие : в 5 т. 2-е изд., стер. Краматорск : Тираж-51, 2009. 560 с. Т. 3. **12.** Затворник Ф. Страсти и борьба с ними: выдержки из творения и писем / соств. игумен Феофан Крюков. М. : Даниловский благовестник, 2003. 328 с. **13.** Беседа преподобного Серафима Саровского о цели христианской жизни с симбирским помещиком и совестным судьей Николаем Александровичем Мотовиловым (из рукописных воспоминаний Н.А. Мотовилова). URL: http://serafim.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=100&Itemid=17 (дата звернення: 20.02.2020). **14.** Ткачов А. Мы вечны! Даже если этого не хотим. Родное слово, 2009. URL: https://azbyka.ru/fiction/my–vechny–dazhe–esli–etogo–ne–xotim–kniga–1–protoierej–andrej–tkachev/ (дата звернення: 20.02.2020).

15. Кови С. Р. Семь навыков высокоэффективных людей: мощные инструменты развития личности / пер. с англ. 12-е изд., под. М. : Альпина Паблишер, 2017. 396 с. **16.** Протопресвітер Фома Хопко. 55 принципів християнського життя. URL: https://pravoslavie./112409.html (дата звернення: 20.02.2020). **17.** Сигутин А. «Бодрствуйте, стойте в вере, будьте мужественны, тверды» беседа с иереем Алексием Зайцевым. URL: https://pravoslavie.ru/33061.html (дата звернення: 20.02.2020). **18.** Архангельський Г. У времени в плену. *Фома*. URL: https://foma.ru/u–vremeni–v–plenu.html (дата звернення: 20.02.2020). **19.** Горошкова Н. В чем смысл жизни, как найти свое предназначение. URL: https://pravlife.org/ru/content/v–chem–smysl–zhizni–kak–nayti–svoe–prednaznachenie (дата звернення: 20.02.2020). **20.** Сугутин А. О книге А. Лоргуса. Книга о счастье. Православный взгляд на счастье. *Вестник* : газета. № 4. 2014. URL: http://www.pafnuty–abbey.ru/publishing/7683/ (дата звернення: 20.02.2020). **21.** Незговорова Г. Дієтолог розповіла, чим загрожує абсолютна відмова від продуктів тваринного походження. URL: https://1plus1.ua/snidanok–z–1–1/novyny/mifi–ta–pravda–pro–siroidinna–poradi–dietologa (дата звернення: 20.02.2020).

REFERENCES:

1. But H. Nashi liudy v Hollivudi. 10 pravoslavnykh «zirok». URL: https://rivne.church.ua/2015/12/02/nashi–lyudi–v–gollivudi–10–pravoslavnix–zirok/ (data zvernennia: 20.02.2020). **2.** Korolova M. Zirky-buddysty. URL: https://tsn.ua/lady/zvezdy/zvezdy/zirki–buddisti–1211745.html (data zvernennia: 20.02.2020). **3.** Saveliev Yu. B. Analiz porivnialnyi u sotsiolohii. *Velyka ukrainska entsyklopediia.* URL: https://vue.gov.ua/Analiz_porivnialnyi_u_sotsiolohii (data zvernennia: 20.02.2020). **4.** Netepchuk V. V. Samomenedzhment : navch. posibnyk. Rivne : NUVHP, 2013. 354 s. **5.** Robin Sharma. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BD_%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0 (data zvernennia: 20.02.2020). **6.** Kaluhyn R. Vse pro Robyn Sharma. URL: https://romankalugin.com/vse–pro–robin–sharma–skachat–vse–knigi–robin–sharma/ (data zvernennia: 20.02.2020). **7.** Robin Sharma. Biohrafiia. URL: https://www.yakaboo.ua/ua/author/view/Robin_Sharma/ (data zvernennia: 20.02.2020). **8.** Robin Sharma. Biohrafiia. URL: https://24smi.org/celebrity/99387–robin–sharma.html (data zvernennia: 20.02.2020). **9.** Robin S. Sharma. Monakh, kotoryi prodal svoi «ferrari» / per. s anhl. K. Vronskii. Izd. Sofiia, 288 s. **10.** Vitovitskii F. Kakovy tvoi mysli, takova i zhizn tvoia… / per. s serb. A. Lohinova. Minsk : «Izdatelstvo Dmitriia Kharchenko, 2014. **11.** Dobrotoliubie v 5 t. 2-e izd. ster. Kramatorsk : Tirazh 51, 2009. T. 3. 560 s. **12.** Zatvornik F. Strasti i borba s nimi: vyderzhki iz tvoreniia i pisem / sostv. ihumen Feofan Kriukov. M. : Danilovskii blahovestnik, 2003. 328 s. **13.** Beseda prepodobnoho Serafima Sarovskoho o tseli khristianskoi zhizni s simbirskim pomeshchikom i sovestnym sudei Nikolaem Aleksandrovichem Motovilovym (iz rukopisnykh vospominanii N.A. Motovilova). URL: http://serafim.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=100&Itemid=17 (data zvernennia: 20.02.2020). **14.** Tkachov A. My vechny! Dazhe esli etoho ne khotim. Rodnoe slovo, 2009. URL: https://azbyka.ru/fiction/my–vechny–dazhe–esli–etogo–ne–xotim–kniga–1–protoierej–andrej–tkachev/ (data zvernennia: 20.02.2020). **15.** Kovi S. R. Sem navykov vysokoeffektivnykh liudei: moshchnye instrumenty razvitiia lichnosti / per. s anhl. 12-e izd., pod. M. : Alpina Pablisher, 2017. 396 s. **16.** Protopresviter Foma Khopko. 55 pryntsypiv khrystyianskoho zhyttia. URL: https://pravoslavie./112409.html (data zvernennia: 20.02.2020). **17.** Sihutin A.

«Bodrstvuite, stoite v vere, budte muzhestvenny, tverdy» beseda s iereem Aleksiem Zaitsevym. URL: https://pravoslavie.ru/33061.html (data zvernennia: 20.02.2020). **18.** Arkhanhelskii H. U vremeni v plenu. *Foma*. URL: https://foma.ru/u–vremeni–v–plenu.html (data zvernennia: 20.02.2020). **19.** Horoshkova N. V chem smysl zhizni, kak naiti svoe prednaznachenie. URL: https://pravlife.org/ru/content/v–chem–smysl–zhizni–kak–nayti–svoe–prednaznachenie (data zvernennia: 20.02.2020). **20.** Suhutin A. O knihe A. Lorhusa. Kniha o schaste. Pravoslavnyi vzghliad na schaste. *Vestnik* : hazeta. № 4. 2014. URL: http://www.pafnuty–abbey.ru/publishing/7683/ (data zvernennia: 20.02.2020). **21.** Nezghovorova H. Diietoloh rozpovila, chym zahrozhuie absoliutna vidmova vid produktiv tvarynnoho pokhodzhennia. URL: https://1plus1.ua/snidanok–z–1–1/novyny/mifi–ta–pravda–pro–siroidinna–poradi–dietologa (data zvernennia: 20.02.2020).

Andriitso-Ruzaieva A. Yu., Assistant, Department of Management
Zadorozhna I. D., Senior Student
(National University of Water and Environmental Engineering, Rivne)

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE COMPONENTS OF SELF-MANAGEMENT ACCORDING TO THE R. S. SHARMA'S MODEL BASED ON THE CHRISTIAN WORLDVIEW

The paper analyses and compares the focal components of self-management models, which are actively used by different people, including public figures, who are known worldwide. The authors conducted a cross-cultural study of behaviours in the context of Hindu and Christian cultures, defining the nucleus of self-management and personal development for the representatives of the aforementioned cultures, their value orientations, as well as the centre of life, which, in its turn, is based on such fundamental principles as internal security, life orientation, wisdom and self-control. The scholars tested their comparison of the following seven components of Robin S. Sharma's self-management model, particularly: (1) thinking, thoughts, moods, desires; (2) mission, purpose of life; (3) application of a precise self-control model (scientists refer to it as «self-regulation»); (4) willpower development; (5) time management (including the strategy how to get more done in less time); (6) personal contribution to the lives of other human beings; (7) happy, joyful, rich, productive and satisfying life; with components based on Christian ethics and the worldview of Eastern Orthodox Christians. The study revealed common and distinctive structural elements of the compared models. The authors evidenced the value and validity of the Christian model of self-management, which has proven to have every reason and opportunity to compete conceptually and methodologically with various self-management models, particularly with the Buddhist ones.

This, in its turn, testifies to the prospect and development of further research with regard to self-management in scientific terms, at least being unambiguous for those regions where mentality and lifestyle are formed on the basis of the Christian worldview. The use of the comparison procedure has laid the foundations for building a self-management model based on Christian ethics. Furthermore, the further study of the noted model is surely appropriate given the number of followers of the aforementioned rite in the world at large.

***Keywords*:** self-management model; constituents; comparison method and procedure; self-control methods; Christianity; Buddhism.

Андрийцё-Рузаева А. Ю., ассистент кафедры менеджмента,
Задорожная И. Д., соискатель высшего образования первого (бакалаврского) уровня
(Национальный университет водного хозяйства и природопользования, г. Ровно)

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ СОСТАВЛЯЮЩИХ САМОМЕНЕДЖМЕНТА ПО МОДЕЛИ Р. С. ШАРМА НА ОСНОВЕ ХРИСТИАНСКОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ

Статья посвящена анализу основных составляющих моделей самоменеджмента. Осуществлено кросс-культурное исследование приемов поведения в контексте индуизськой и христианской культур. Проведена апробация сравнения составляющих модели самоменеджмента Робина Шармы с составляющими, основанных на христианской этике. Выявлены общие и отличительные структурные элементы сравниваемых моделей.

***Ключевые слова*:** модель самоменеджмента; составляющие; метод и процедура сравнения; приемы самоуправления; христианство; буддизм.

Стаття надійшла до редакції 25.03.2020 р.